

Un repte global

42 ciutats s'alien contra plataformes com Uber i Airbnb

► En una declaració, es comprometen a actuar com a 'lobby' i compartir estratègies

► Un dels objectius és evitar qualsevol activitat sense permís municipal

ERNEST ALÓS
BARCELONA

Reunides a Barcelona, 42 ciutats de tot el món han format una aliança per coordinar-se en el seu duel contra plataformes digitals de serveis de transport, com Uber, de repartiment, com Glovo, o d'hostal·leria, com Airbnb. La declaració que han firmat en el marc de la Sharing Cities Summit de Barcelona que es va acabar ahir juntament amb la resta d'esdeveniments associats a l'Smart City Expo World Congress, és tant de declaració de principis com un programa d'actuació, dins dels límits de les competències municipals.

Es tracta de fer lobby davant de la Comissió Europea perquè s'obligui les plataformes de lloguer vacacional a obrir les seves dades, posar en comú les negociacions amb cada

ALBERT BERTRAN

►► Un vehicle d'Uber, a Barcelona.

empresa per aconseguir que cada concessió que arrenqui una ciutat ho exigeixi també la resta, i crear així una plataforma mínima de negociació, compartir les experiències d'inspecció i control, garantir els drets laborals dels treballadors i

fer que les plataformes «siguin responsables de les seves infraccions». També un objectiu comú més difícil de complir: intentar imposar el criteri que el desembarcament d'una nova plataforma en una ciutat hagi de comptar amb un permís

d'aquesta ciutat (a part d'una cosa que hauria de ser evident però no sempre ho és, que compleixi amb el marc legal local).

Les tres primeres cimeres de Sharing Cities les han acollit ciutats que estan patint de forma especial

els impactes negatius d'aquestes noves formes de col·laboració (o de comerç), en forma d'encariment del mercat de lloguer, saturació turística o degradació de condicions laborals. Nova York, Amsterdam i ara Barcelona. En la tercera s'ha començat a concretar els temptejos dels anteriors, amb un diagnòstic i un treball teòric previ encarregat al Dimmons Research Group de la UOC dirigit per Mayo Fuster i que inspira la declaració.

QUÈ ÉS COL·LABORATIU I QUÈ NO // Bàsicament, es tracta de diferenciar entre la veritable economia col·laborativa, «amb models socialment responsables i que impulsen la innovació i el creixement», que les ciutats es comprometen a potenciar, i les grans plataformes tecnològiques de serveis «molt agressives, que intenten esquivar les regulacions i tenen clars impactes negatius», dels qui es comprometen a delimitar el camp de joc. Els reptes són, diu Fuster, diferenciar entre «amateur i professional, treballador i usuari, plataforma d'intercanvi d'informació i plataforma de serveis de transport, turisme o repartiment».

«Estem a favor de la innovació. Però la desregulació no té res d'innovador: no ens ha de tremolar el pols davant d'activitats que tenen un impacte negatiu en el mercat de la vivenda o un sector regulat com el del taxi, afirma Álvaro Porro, comissionat d'Economia Col·laborativa de l'Ajuntament de Barcelona.

Perquè el treball de lobby sigui operatiu, Barcelona, que està adoptant juntament amb Amsterdam un paper d'impulsora, crearà una oficina coordinadora d'aquest grup de ciutats. ≡

Estem vivint un canvi tecnològic vertiginós. Intel·ligència artificial, robots, mòbils d'última generació. Dispositius que no actuen d'una manera simplement externa sobre la condició humana, sinó que la modifiquen. El que no és clar, això és veritat, és en quin sentit ho faran. Si obriran inesperats camins de llibertat o si engendraran noves variants distòpiques de dependència i vigilància. Si serviran per reforçar un grapat de corporacions àvids de beneficis, o si donaran peu a maneres més cooperatives de produir i consumir.

El debat sobre les plataformes digitals que presten serveis s'ha de situar en aquest context. La seva presència en el dia a dia quotidià de les ciutats és cada vegada més gran. Escollir un mitjà de transport per desplaçar-se, encarregar menjar a domicili, buscar allotjament. Desenes d'activitats que passen a través de plataformes digitals i impacten en la vida de les grans metròpolis.

Sovint, l'economia que opera a través de plataformes s'ha definit com a «col·laborativa». Aquest qualificatiu, vinculat a l'intercanvi d'informació que els aquests dispo-

Anàlisi

Gerardo Pisarello

PRIMER TINENT D'ALCALDIA DE BARCELONA

Col·laborar, però de veritat

L'economia col·laborativa pot aportar innovació i progrés, però cal regular-ne els possibles impactes negatius

sitius propicien, té sens dubte connotacions favorables. Però cal analitzar l'adjectiu amb compte. No és el mateix compartir informació sense ànim de lucre que fer-ho buscant obtenir beneficis. Ni fer-ho de manera transparent que aprofitar les tecnologies digitals per eludir controls fiscals o laborals.

Aquesta realitat col·loca les administracions públiques, començant per les municipals, davant d'un desafiament: com aprofitar les oportunitats d'innovació i cooperació que les plataformes digitals impliquen i establir, alhora, regles clares que permetin conjurar els seus impactes negatius.

A Barcelona tenim bons exemples de les dues coses. Com a govern, no hem dubtat a advertir amb fermesa les grans plataformes digitals que no tot s'hi val. Així, hem arribat a imposar multes severes a Airbnb per publicitar pisos turístics que no comptaven amb la deguda llicència i implicaven una disminució inacceptable de vivenda per a ús residencial. També hem

defensat la necessitat d'una regulació que impedeixi que serveis com Uber o Cabify introdueixin noves formes de precarització laboral o de competència deslleial amb el sector del taxi, del qual viuen milers de famílies.

Innovació positiva

Alhora, hem defensat amb orgull nombroses iniciatives d'innovació digital col·laborativa en la qual la nostra ciutat és pionera. Un estudi recent de la Universitat Oberta de Catalunya recull més d'un centenar de projectes establerts a Barcelona que utilitzen dades obertes i que actuen amb responsabilitat social i ambiental. Un exemple n'és la comunitat viquipedista catalana, una de les iniciatives col·laboratives més actives del món. O Som Mobilitat, un projecte cooperatiu per a intercanvi de cotxes. O Moodle, una empresa que acaba d'obrir una oficina a Barcelona per impulsar la seva plataforma pedagògica de codi font obert.

Aquestes iniciatives, impensables sense la revolució digital dels últims anys, mereixen tot el suport. El repte que tenim al davant, com deia, és trobar l'equilibri entre

l'impuls decidit del que impliqui innovació i progrés i la regulació del que pugui tenir impactes negatius. Amb aquesta finalitat, Barcelona ha decidit aprofitar el seu paper de hub tecnològic d'avantguarda per acollir un congrés de rellevància internacional: la Cimera de Ciutats Col·laboratives (Sharing Cities Summit). Allà, 42 grans metròpolis de tot el món –de París a Nova York, passant per São Paulo, Madrid, Amsterdam o Milà– hem acordat alguns principis per identificar el que entenem per economies realment col·laboratives: la transparència, l'ús de tecnologia oberta, el respecte pels drets dels usuaris, el compliment, sempre, de les obligacions laborals i fiscals.

Aquesta iniciativa permetrà teixir una mena de «sindicalisme municipalista» per impulsar bones pràctiques globals, però també per negociar, de manera coordinada, amb grans plataformes com Uber, Airbnb o Glovo. No s'havia fet abans i és més necessari que mai. Perquè els canvis tecnològics no siguin vistos com una amenaça distòpica, i perquè el que és el producte d'una creació col·lectiva de la humanitat redundi en benefici de tots i no d'un petit grup privilegiat. ≡